

DEA Consult Košice, spol. s r.o. Masarykova 2, 040 22 Košice

SPRÁVA Z PREVEROVANIA ÚČTOVNÍCTVA Urbárskeho družstva v Rejdovej za rok 2009.

Určená: Predstavenstvu Urbárskeho družstva v Rejdovej

Informácie poskytli: Tomašík Slavomír – zodpovedajúci za účtovníctvo do 30.6.2010, Molčanová - Kubaská Mária - ekonómka

Na základe zmluvy č.10/2010 na vykonanie auditu Urbárskeho družstva v Rejdovej za rok 2009 a na kontrolu účtovníctva za obdobie roka 2010 Vám oznamujem zistenia z kontroly účtovníctva za rok 2009.

1/ Účtovníctvo spoločnosti od roku 2003 do konca roka 2009 je vedené podvojným spôsobom a ručne na účtovných kartách. Účtovníctvo spoločnosti za rok 2009 **neposkytuje pravdivý a verný obraz** o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva a o finančnej situácii účtovnej jednotky. (par.7 zákona o účtovníctve v platnom znení.)

Nie sú pravdivo zobrazené nasledovné skutočnosti: Spoločnosť nemá vypracované žiadne smernice včítane smernice o evidencii a oceňovaní výrobkov vlastnej výroby. Spoločnosť nepredložila žiadne uzatvorené zmluvy na prijatie plnenia alebo na poskytovanie plnenia. Preto nie je možné odkontrolovať správnosť fakturovaných súm. Na konci roka 2008 spoločnosť mala vykázanú zásobu vlastných výrobkov vo výške 929,64 m³, ale neúčtovala o tejto skutočnosti. Pri ocenení 1m³ drevnej hmoty len vo výške 10€ je to dopad do hospodárskeho výsledku 9 296,4€, (o to mal byť vyšší hospodársky výsledok v roku 2008. Na konci roka 2009 mala spoločnosť vykázanú zásobu vlastných výrobkov množstve 198,58m³, o ktorých účtovala na účte 112 v nesprávnom ocenení – t.j. ocenenie na úrovni predajných cien. Do účtovníctva je zavedená hodnota dreva zisteného pri inventarizácii a to v sume 9 135 €, t.j. 198,55 m³ po 46 €. Ocenenie dreva je približne na úrovni predajnej ceny, čo nie je správne. Ocenenie má byť na úrovni priamych nákladov, resp. ocenené aj výrobnou réžiou. Podľa nášho názoru by to mohlo byť na úrovni maximálne 50 % uvedenej sumy. V nadväznosti na to, hospodársky výsledok v roku 2009 mal byť horší minimálne o 4 567,50 €. Toho času, za rok 2009, nie je možné vytvoriť z podkladov účtovnej evidencie účtovný sklad, lebo na niektorých došliých faktúrach nie je uvedené množstvo dodaných - vyrúbaných kubíkov dreva. Okrem toho nie je účtované na účtoch:

431,428,429 - hospodársky výsledok minulých období

422 - Nedeliteľný fond

341 – daň z príjmu právnických osôb – výnosové úroky

123, 613 aj keď vznikli dôvody na účtovanie na hore uvedených účtov.

Zobrazenie skutočností v účtovnej závierke **nie je verné**, pretože vykázané zostatky na účtovných kartách nie sú v účtovných výkazoch za rok 2009 prezentované v tej istej výške. Pohľadávky z obchodného styku sú v účtovnej evidencii vo výške 43 041,38 € a v účtovnej závierke vo výške 47 294 €. Záväzky z obchodného styku sú v účtovnej evidencii vo výške 27 897,76 € a v účtovnej závierke vo výške 24 447€. Bankové účty sú v účtovnej evidencii vo výške 1 435 € a v účtovnej závierke vo výške 0 €, Nedokončené investície sú v účtovnej evidencii vo výške 8 348,45 € a v účtovnej závierke vo výške 0 €, Výška dlhodobej rezervy je v účtovnej evidencii – (v inventarizácii, bez účtovnej karty)vo výške 13 172,93 € a v účtovnej závierke vo výške 14 097 €. Základné imanie je v účtovnej evidencii vo výške 56 000 Sk /1858,86 €, v účtovnej závierke vo výške 1859 €, ale podľa stanov má každý člen vložiť do spoločnosti 300,- Sk a 10% z tejto sumy do nedeliteľného fondu. V zápisnici z členskej schôdze družstva konanej dňa 22.3.2003 je konštatované prijatie 97 nových

členov. V súvahe / bez podkladu účtovnej karty/ sa uvádza nejaká hodnota rezervného fondu a nedeliteľného fondu, ktorá vychádza z hodnoty zostatku bankového účtu rezervného fondu, resp. dotácie rezervného fondu zo zisku vo výške 2% zo zisku. Na túto transakciu nie je zavedená účtovná karta ani nie je o tom zápis z členskej schôdze. Podľa stanov spoločnosti má byť prídel vo 10% zo zisku dovtedy, kým výška nedeliteľného fondu nebude vo výške ½ základného imania. Toho času je počet členov, podľa ústnych informácií, asi 300-340. V roku 2008 v inventarizácii nie je uvedený účet 343 DPH. Vo výkaze Súvaha za rok 2009 nie je uvedená hodnota brutto a oprávok v riadku 014 – stavby a k riadku 015 samostatné hnutelné veci..., na riadku 084 výsledok hospodárenia minulých rokov nie je žiaden údaj ani za rok 2009 ani za rok 2008.

2/ Účtovná jednotka nevedie účtovníctvo podľa § 8 zákona o účtovníctve :

-Správne, pretože nie je zabezpečená tvorba hlavnej knihy – účtovanie v účtovnom denníku a v hlavnej knihe, ktoré sú povinnou evidenciou podľa § 12 zákona o účtovníctve a z ktorej by bol zrejmý počiatočný stav jednotlivých účtov, obraty za rok 2009 a konečné stavy účtov za rok 2009.

- Úplne, pretože :

A) došlé faktúry: 2 faktúry z roku 2009 neboli zaúčtované v triede 5 Náklady, ale bol na nich uplatnený nárok na odpočet DPH na vstupe a boli vyplatené - uhradené z pokladni v roku 2009. Sú to faktúry č. 94/2009 na 2202,96 € a č. 54/2009 na 2986,04€, spolu cca 5 189€, o čo mal byť, po zaúčtovaní, horší hospodársky výsledok. Faktúra D 0003/2010 zaúčtovaná v roku 2010 vo výške 4 646, z tejto sumy 2 238€ sa týka nákladov roka 2009. Obdobne je to s faktúrou D 0012/2010, naúčtovaná do nákladov roka 2010, ktorá sa týka nákladov roka 2009 a to vo výške 2 745,99 €, suma je za ťažbu dreva a opravu priepustov. Fa č. D 028/2010 zaúčtovaná v roku 2010 od Máriana Dovalovského na sumu 2 999,78 eur- nemá priložené doklady, ktoré by potvrdzovali, že ide o náklad roka 2010, pravdepodobne sa náklad týka roku 2009.

B) mzdy: Všeobecne pri mzdách pracovníkov v pracovnom pomere sú štyri okruhy problémov:

1) priznávanie odmien za sviatky: Ak je pracovníkovi priznaná mesačná mzda, potom sa pracovníkovi v zmysle zákonníka práce neplatia sviatky vo výške pracovnoprávneho priemeru, ale sa to pri výpočte mzdy považuje ako za odpracovaný deň. Ale organizácia to môže zmeniť v kolektívnej zmluve, alebo vo svojom vnútornom predpise a môže platiť za neodpracované sviatky aj vo výške pracovnoprávneho priemeru. Spoločnosť nemala vypracované smernice o odmeňovaní, resp. nebolo predložené žiadne písomné rozhodnutie o spôsobe výpočtu náhrad za sviatky. Preto sme pri výpočte náhrad za sviatok postupovali v zmysle zákonníka práce.

2) výpočtu polročných prémie za prácu. Je obvyklé, že prémie – mesačné, štvrtročné, polročné....sa viažu na skutočne odpracovaný čas. Sú súčasťou odmeny za odvedený výkon. Obvykle sa prémie k mesačnému platu stanovuje percentom z hrubých miezd za odpracovanú dobu. Pri výpočte prémie sme vychádzali z tejto zásady. Za hodnotené obdobia spoločnosť priznávala prémie aj z náhrad za dovolenky, z ostatných náhrady ako aj osobitne vyplatených náhrad za sviatky, ktoré boli priznané a vyplatené nad rámec mesačnej mzdy, ktorá obvykle zahŕňala aj počet dní čerpanej dovolenky.

3) výpočtu správneho pracovnoprávneho priemeru. Ak pracovník nepracuje z dôvodu dovolenky, sviatkov, ..., povoleného voľna v zmysle zákonníka práce, potom mu organizácia priznáva za tieto hodiny, resp. dni náhradu vo výške pracovnoprávneho priemeru, ďalej len PPP, na 1 hodinu, resp. na deň. Pri výpočte PPP je dôležité správne identifikovať za aké obdobie bola v rozhodujúcom období priznávaná prémie. Táto prémie potom vchádza do výpočtu na nasledujúce obdobia. T. j. ,ak bola vyplácaná za polrok (za 6 mesiacov) potom suma, ktorá ovplyvňuje výšku pracovnoprávneho priemeru je na nasledovný štvrtrok len vo výške ½. Tento spôsob výpočtu je popísaný v zákonníku práce a týmto sme sa aj riadili pri výpočte správnej výšky pracovnoprávneho priemeru.

Pri výpočte správnych sadzieb náhrad na pracovnoprávne účely u predsedu družstva je problém so správnou identifikáciou odmeny za vydávanie dreva. Táto odmena môže byť chápaná dvojako: Buď ako pracovná činnosť, kde by sa mali do výpočtu PPP započítavať aj hodiny z tejto práce, *alebo* ako

prémia, resp. príplatok. Pri výpočte pracovnoprávneho priemeru, sme vychádzali z druhej alternatívy. Dôvodom takého prístupu je všeobecne prijatá zásada pri pracovnoprávných sporoch, že pri posudzovaní dvoch alternatív je vždy potrebné vychádzať z tej, ktorá je výhodnejšia pre pracovníka. Tak aj bol vypočítavaný PPP predsedovi družstva, pričom do jeho výpočtu bol braný FPČ 8 hodín. Na mzdovom liste, ani nikde v podkladoch, nie sú uvedené odpracované hodiny za túto prácu. (Obdobne nie je evidencia týchto hodín aj u ostatných členov Kontrolnej a revíznej komisie, ďalej len K a RK, a členov predstavenstva, ktorí sa zúčastňovali pri vydávaní dreva. Bolo nám povedané p. ekonómkou, že bol jej daný prevažne len ústny príkaz, koľko má priznať odmeny za výdaj dreva.)

4) Spoločnosť na výpočet miezd nemá vypracovanú smernicu, nemá určený pracovnú dobu svojich zamestnancov, fond pracovného času, ďalej len FPČ, neviedla evidenciu dochádzky, neviedla evidenciu dovolení, nemá v evidencii doklady, ktoré dokumentujú povolené voľno. Pre jednotlivých zamestnancov nemá vypracovanú náplň práce, nie sú vydané mzdové dekréty/ dohody o mzde/. Na mzdovom liste chýba aj evidencia nároku, čerpania a zostatku dovolení za jednotlivé roky. Za obdobie rokov 2007-2009 bolo čerpaných viac ako 30 dní dovolení u každého zamestnanca. K nároku na dovolenku v dňoch sa nevieme vyjadriť, pretože by bolo potrebné skúmať nároky a čerpanie dovolení od roku 2003. Z tohto dôvodu sme ich prebrali do výpočtu miezd tak, ako boli uvedené na mzdovom liste. Pri výpočte miezd sme povolené voľno spoločnosťou považovali za odpracovaný deň. Pri výpočte miezd sme vychádzali z uznesení predstavenstva zo dňa 18.1.2008, 10.6.2008, z VČS konanej dňa 22.4.2006.

Na základe hore uvedených východísk uvádzame naše zistenia: V roku 2008 boli najmenej nadhodnotené osobné náklady (mzdy a odvody soc. zabezpečenia) o sumu vo výške 7 988,77 €, čo je priamy dopad do hospodárskeho výsledku spoločnosti. Okrem toho v roku 2008 bola ekonómke družstva vyplatená suma vo výške 1 611,03 € na vyplatenie ktorej, nám neboli predložené podklady - dôvod a spôsob výpočtu. Podľa vyjadrenia p. ekonómky je to vyplatené odchodné. Na odchodné podľa zákonníka práce je nárok vo výške 1 mesačného priemerného platu v prípade prvého odchodu pracovníka do dôchodku, ak to nie je upravené inak - vnútorným predpisom organizácie. Vnútorný predpis nám nebol predložený, nebol nám predložený dokument o rozviazaní pracovného pomeru z dôvodu odchodu pracovníčky do predčasného dôchodku. Preto sa k tejto sume nevieme vyjadriť. V roku 2009 boli najmenej nadhodnotené osobné náklady (mzdy a odvody soc. zabezpečenia) vo výške 8 421,54 €. Prepočty v rozdieloch vo mzdách boli odovzdané Ing. Milošovi Golianovi.

DOHODY O VYKONANÍ PRÁCE pre členov revíznej komisie, predstavenstva a cudzích. Na dohodách je len uvedená činnosť a odvolávka na cenu práce pri vydávaní dreva 4 € a podľa pravidiel odmeňovania. Pri dohodách nie je priložený žiadny súpis odpracovaných hodín podľa činnosti a sadzba, za kt. sa odmeňovalo za jednotlivé mesiace. Mesačné odmeny za zasadnutia predstavenstva a kontrolnej a revíznej komisie boli automaticky navýšované o 50% príjem, aj keď je uznesenie predstavenstva družstva o vyplácaní polročných odmien vo výške 50%. Niektoré sumy na dohodách o vykonaní práce sú neobvyklé, ale nevieme sa k nim vyjadriť, lebo neboli nám predložené žiadne podklady.

- Preukázne, pretože :

A) účtovné záznamy nie sú doložené objednávkami, zmluvami, resp. inými dokladmi, ktoré dokazujú výšku prijatej služby, resp. správnosť ocenenia - rozpočty, zápisy vykonaných prác, faktúry nie sú vecne preskúšané odborným pracovníkom (lesníkom, OHL), ani schválené predsedom družstva, obdobne je to u pokladničných dokladoch (porušenie § 10 zákona o účtovníctve). Pri došliých a vystavených faktúrach nie je priložený účtovný doklad, preukazujúci na aký účet to bolo zaúčtované.

B) V roku 2008 a 2009 nebola zabezpečená inventarizácia zostatkov jednotlivých účtov v zmysle § 29 a 30 zákona o účtovníctve a platných zmlúv, tak vzniká pochybnosť o ich výške. Pochybnosť vzniká najmä z dôvodu, že jednotlivé doklady nie sú samostatne účtované do nákladov

ako predpis oproti záväzkom, resp. účtom pohľadávok, ale sú účtované do nákladov až po ich úhrade (čiastkovej, hromadnej) v pokladni , resp. pri prevode peňažných prostriedkov prostredníctvom bankového účtu. Napríklad: na účtovnej karte Služby položka v 6/2009 č.9 J. Molčan faktúry za služby za 4 a 5 /2009 spolu vo výške 705,84€, v mesiaci 7/2009 položka 21. J. Molčan 6/2009 vo výške 336,92€, položka 20 Služby OHL za 1-6/2009 vo výške 2 364,84€... Napríklad: na karte Služby na strane 1 z 18 položiek bolo priamo cez úhradu účtované do nákladov 18 položiek. Na strane 2 zo 17 položiek boli účtované bez predpisu priamo do nákladov 13 položiek. Na účtovnej karte Telefón z 15 položiek bolo 14 položiek účtovaných na základe úhrady. Obdobne je to aj na ostatných účtovných kartách nákladov. Tým, že jednotlivé zápisy neboli zavedené do účtovníctva jednotlivo podľa jednotlivých dodávateľov a odberateľov s presným číselným označením prvotného dokladu, ale v prevažnej miere, až na základe jeho úhrady je pravdepodobnosť, že je viac prípadov nezaúčtovania účtovných dokladov, ktoré časovo a vecne súvisia s daným obdobím.

C) Faktúra za cestovné dodávateľa projektu na novú lesnú cestu vo výške 249 € nemala byť v nákladoch, ale v hodnote investície – na účte 042. Jej zaúčtovaním do nákladov zhoršilo výsledok hospodárenia spoločnosti o 249 €. Pre správne posúdenie účtovného prípadu je potrebné preštudovať zmluvu o poskytnutej službe. Zmluva nebola predložená , preto nevieme zhodnotiť, či mala byť vôbec predmetom fakturácie.

D) Nebol predložený doklad o tvorbe rezervy na pestovnú činnosť za rok 2008, jej čerpania v roku 2009 a posúdenia jej výšky na nasledovné obdobie. V prípade daňovej kontroly nemusí byť tvorba rezervy uznaná ako daňový náklad.

E) Daň z výnosových úrokov na bankovom účte nebola účtovaná na účet dane z príjmov, ale do nákladov, čím sa neoprávnene pohoršil hospodársky výsledok cca o 2 € a bola navyše odvedená daň Daňovému úradu vo výške 2€. Výnosové úroky z bankových účtoch, ktoré boli dosiahnuté vo výške 3,54 €, neboli započítané do základu dane z príjmov právnickej osoby. Aj z týchto dôvodov nie sú správne konečné stavy účtov záväzkov a pohľadávok , resp. nákladov, ktoré sú prezentované v účtovnej závierke.

F) Konečné stavy účtov aktív sa nerovnajú účtom pasív , na konci roka 2009 je rozdiel medzi sumou účtov aktív a sumou účtov pasív vo výške 5 930,04 EUR. Nie je dodržaná podvojnásť účtovania , čo je základná kontrola správneho uzatvorenia konečných stavov účtov. Konečné stavy účtov nie sú správne v roku 2008 a 2009. Tým sú chybné aj počiatočné stavy roku 2010. Rok 2010 nebude nožné uzatvoriť, kým sa nenájdu chyby z predchádzajúcich období a nezabezpečí sa podvojnásť účtovania v roku 2009.

G) Spoločnosť nemá ani v účtovnej evidencii ani v operatívnej evidencii majetok, ktorý mal obstarávaciu cenu do 30 tis. Sk, resp. do 50 tisíc Sk a bol pri zaradení plne odpísaný. Na tento majetok sa kupuje napríklad: pilník – náhradný diel pre pílu, toner náplň pre tlačiareň, zabezpečuje sa oprava pre rôzne pracovné nástroje, počítač. Ďalej v evidencii majetku nie je program pre vedenie účtovníctva. Ak pri daňovej kontrole nebude môcť spoločnosť dokázať, kedy tento majetok kúpila a jeho existenciu v spoločnosti formou inventarizácie, správca dane nemusí uznať tieto výdavky do daňových nákladov.

H) V Správe o činnosti urbárskeho družstva za rok 2009, ktorá bola prednesená na členskej schôdzi dňa 9.07.2010 sa konštatovalo, že celkový výdaj dreva v roku 2009 bol 7 629,1m³, z toho guľatina III ABC spolu 3 714,24 m³. To je 48,69% z celkového výrubu dreva. Je to neobvyklý pomer (nízky, obvyklý býva cca 70% guľatiny), ktorý má priamy vplyv na výšku speňažovania drevnej hmoty. Žiadali sme vysvetlenie od predsedu družstva , ale sme ho nedostali ani v ústnej ani v písomnej forme.

- **Zrozumiteľne, pretože** niektoré došlé faktúry nemajú správny text poskytnutej služby – napríklad - Služby - UKT . V skutočnosti išlo o výrub dreva. V mnohých účtovných prípadoch nie je priložená kalkulácia fakturovanej ceny. Napríklad stavba – oprava mostov, cesty.Pri došliých faktúrach nie sú odvolávky na zmluvy, resp. nie je doložená objednávka, spoločnosť nemá vypracovaný cenník prác pre rôznych dodávateľov tých istých prác. Neboli nám predložené žiadne

zmluvy . Boli sme informovaní, že nie sú uzatvorené. Pri niektorých faktúrach za výrub dreva nie je súpis prác podľa sortimentu a nie je uvedené vyťažené drevo v m³. Sú to najmä faktúry od dodávateľa Dovalovského – všetkých 11 faktúr, niektoré faktúry od dodávateľa Nemčoka a iné. Tým, že nie sú uzatvorené zmluvy s dodávateľmi prác a nie je na faktúrach ani odvolávka na zmluvu, resp. objednávku, nevieme zhodnotiť, či niektoré práce boli skutočne urobené, resp. či boli urobené tie, kt. boli na faktúre uvedené. Napr. Molčan Juraj Rejdová 50 za manipuláciu s drevom, sortimentáciu...Doklady uplatňujúce si náhradu za cestovné- uplatňované náhrady za používanie vlastného osobného automobilu nie sú doložené príslušnými dokladmi- schválenie používania osobného automobilu, účel cesty, správa o priebehu služobnej cesty, doklad o zaplatení havarijnej poisťky, kópia technického preukazu, doklady o nákupe PHM, spôsob výpočtu spotreby PHM. V prípade daňovej kontroly je vysoko pravdepodobné, že nebudú uznané do daňových nákladov.

Vnútna kontrola

Preštudovali sme si správy zo zasadnutí Kontrolnej a revíznej komisie od obdobia 27.3.2008 do 14.7.2010.

V zápisnici z 27.3.2008 boli zistené nedostatky: k niektorým faktúram neboli priložené sú odvozné lístky a bol konštatovaný neporiadok v zakladaní faktúr.

V zápisnici z 3.4.2008 bolo konštatované, že nedostatky sú napravené, jediným nedostatkom boli v niektorých prípadoch nečitateľné číslice pri odvoze drevnej hmoty. Bolo prijaté uznesenie: po dôkladnej previerke fakturácie nezistila žiadne pochybenie vo fakturácií a výdaji dreva. Vydané množstvo drevnej hmoty zodpovedá celkovej sume za odpredanú drevnú hmotu.

V zápisnici z 7.8.2008 bolo konštatované, že kontrola cestových náhrad nenašla nedostatky.

V zápisnici z 8.4.2009 bolo konštatované, že k výdaju drevnej hmoty je prizývaný člen K a RK komisie.

V zápisnici z 21.5.2009 bola schválená správa o činnosti Revíznej komisie za rok 2008, kde neboli konštatované žiadne nedostatky v činnosti urbárskeho družstva.

V zápisnici z 18.8.2009 bolo konštatované, že inventarizácia dreva na odvoznom mieste nezistila nedostatky.

V zápisnici z 26.11.2009 bola správa z kontroly pokladne, ktorá nezistila nedostatky.

V zápisnici z 6.3.2010- kontrola ťažby a výdaja drevnej hmoty nezistila žiadne nedostatky, kontrola nájomných zmlúv – bez nedostatkov .

V zápisnici z 14.7.2010- pri kontrole na odvoznom mieste nezistila nedostatky K a RK nezistila nedostatky.

Predseda K a RK podpísal inventarizáciu účtov 2009 bez výhrad. V roku 2008 je podpísaná len ekonómkou družstva. Inventarizácia účtov v roku 2008 a 2009 nebola zabezpečená v zmysle požiadaviek zákona o účtovníctve. Je to len súpis účtov s uvedenými hodnotami, bez príloh, ktoré dokazujú výšku uvedenej sumy a bez podpisov členov inventarizačnej komisie, ktorí overili skutočnosť.

V správach K a RK sa vykazujú prevedené kontroly bez nedostatkov. V skutočnosti sú vo vedení účtovníctva a preukaznosti účtovníctva zásadné nedostatky. Podľa môjho názoru, kontroly neboli vedené na potrebnej odbornej úrovni a nekontrolovala sa vždy podstata vecí.

Košice 3.09.2010

Ing. Balážová Oxana
Zodpovedný audítor
Licencia SKAU 558

